

Dosarul nr. 2ra-1785/22
2-20091515-01-2ra-21122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D. Crigan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Grajdeanu împotriva lui Sergiu Ciobanu cu privire la încasarea sumei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz și a fost menținută hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 31 iulie 2020, Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Ciobanu cu privire la încasarea sumei, penalităților și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 24 octombrie 2019, între Sergiu Ciobanu, în calitate de prestator și Tatiana Grajdeanu, în calitate de beneficiar a fost încheiat contractul de prestare a serviciilor nr. N/01, potrivit căruia obiect al acestuia constituie prestarea serviciilor de reparație și lucrări de finisare a apartamentului nr. XXXXX, amplasat pe str. XXXXX, cu suprafața de 83m².

A relatat că, în conformitate cu prevederile contractuale, serviciile urmau a fi îndeplinite de către prestator în baza cerințelor aprobate de comun acord cu beneficiarul, cu materialele oferite de către ultimul, prețul serviciilor prestate fiind de 4 500 de euro.

A susținut că, potrivit pct. 6.1 al contractului, prestatorul s-a obligat să finiseze serviciile la care s-a obligat prin contract, nu mai târziu de data de 24 februarie 2020.

De asemenea, a afirmat că, la data de 24 octombrie 2019, Tatiana Grajdeanu a achitat în numerar lui Sergiu Ciobanu suma de 500 de euro cu titlu de avans conform pct.3.2 al contractului, acest fapt fiind consemnat prin mențiunea semnată de către părât în contract.

A relevat că ulterior, Tatiana Grajdeanu a mai achitat în numerar lui Sergiu Ciobanu suma de 900 de euro la data de 25 octombrie 2019 cu titlu de avans pentru materiale, suma de 2 300 de euro la data de 12 ianuarie 2020, 700 de euro la data de 22 ianuarie 2020, 1 500 de lei echivalent la 76 de euro la data de 29 ianuarie 2020, 100 de euro la data de 31 ianuarie 2020 toate cu titlu de avans, în total suma achitată în numerar constituind 4 576 de euro, fapt confirmat prin mențiunile scrise și semnate de către părât în contract drept dovadă a primirii sumelor de bani nominalizate.

Totodată, a consemnat faptul că Tatiana Grajdeanu a mai achitat prin transfer bancar „Money Gram” lui Sergiu Ciobanu suma de 1 500 de euro la data de 31 octombrie 2019, suma de 1 000 de euro la data de 08 noiembrie 2019, suma de 1 500 de euro la data de 28 noiembrie 2019, suma de 500 de euro la data de 11 decembrie 2019, suma de 800 de euro la data de 20 decembrie 2019, suma de 500 de euro la data de 04 ianuarie 2020, suma de 560 de euro la data de 07 februarie 2020 și suma de 1 000 de euro la data de 16 martie 2020, în total suma achitată prin transfer bancar constituind 7 360 de euro.

A pretins că, suma totală primită de Sergiu Ciobanu în calitate de prestator de la Tatiana Grajdeanu, în calitate de beneficiar conform contractului de prestare a serviciilor litigant constituie suma de 11 936 de euro.

A specificat faptul că, părâtul nu și-a îndeplinit obligațiile asumate prin contractul semnat cu reclamanta, deoarece aceste lucrări, în realitate, nu au fost executate de către primul până în prezent și urmare a neexecutării esențiale a contractului, Sergiu Ciobanu urmează să restituie Tatianeii Grajdeanu sumele primite în temeiul contractului de prestări servicii nr. N/01 din 24 octombrie 2019 în mărime de 11 936 de euro.

A menționat că, nenumăratele adresări ale reclamantei privind rezoluțiunea contractului din speță și repunerea părților în poziția inițială cu restituirea sumelor primite, nu li s-a dat curs. Însă, prin notificarea nr. 1 din 15 iunie 2020, Tatiana Grajdeanu a rezoluționat în mod unilateral, din motiv temeinic, contractul de prestare a serviciilor nr. N/01 din 24 octombrie 2019 pentru neexecutarea esențială a obligațiilor și a solicitat de la Sergiu Ciobanu, în termen de 7 zile calendaristice, să restituie suma în mărime de 11 936 de euro primită în temeiul contractului supus rezoluțiunii, notificarea fiind recepționată de ultimul la data de 17 iunie 2020. A considerat că prin acestea, prestatorul a acționat cu rea-credință și nu a dorit să execute clauzele contractuale.

Cu referire la cerința de încasare a penalităților, a accentuat că, potrivit prevederilor contractuale, pentru încălcarea indicată în pct. 6.1 al prezentului contract, prestatorul va achita o penalitate în mărime de 1% din suma indicată în anexe pentru

fiecare zi de întârziere, iar pentru refuzul de a presta serviciile prevăzute în pct. 1.1, prestatorul suportă o penalitate în valoare de 1% din suma totală a contractului pentru volumul serviciilor care nu au fost prestate, astfel penalitatea constituie suma de 5 445 de euro, calculată din data de 25 februarie 2020 până la 24 iunie 2020.

În drept, reprezentantul reclamantei a făcut trimitere la prevederile art. 9, 16, 775, 776, 858, 901, 915, 916, 920, 925, 926, 947, 949, 1084, 1336, 1343, 1348 din Codul civil al RM, precum și la prevederile art. 38, 94, 96, 166, 167, 174-175 din Codul de procedură civilă al RM.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea și s-a încasat de la Sergiu Ciobanu în beneficiul Tatiane Grajdeanu suma în temeiul contractului de prestare servicii nr. 01 din 24 octombrie 2019 în mărime de 4 500 de Euro (convertiți în lei moldovenești conform ratei BNM la data executării hotărârii), cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5 000 de lei, cheltuieli de executare în sumă de 2 647, 90 de lei, cheltuieli pentru efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară în mărime de 12 600 de lei și taxa de stat proporțional părții admise din acțiune în mărime de 2 701,35 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La data de 22 decembrie 2021 Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, a declarat apel împotriva hotărârii din 21 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz și a fost menținută hotărârea din 21 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, sumele în valoare totală de 7 360 de euro, nu urmează a fi încasate din contul pârâtului în beneficiul reclamantei, deoarece obiectul contractului semnat între cei doi este prestarea nemijlocită a serviciilor de reparație și nicidecum procurarea materialelor de construcție. Mai mult decât atât, în extrasele anexate la materialele cauzei privind transferurile bănești, lipsește destinația plății, considerent din care aceste sume nu pot fi reținute ca fiind transferate în contul lui Sergiu Ciobanu în vederea executării de către ultimul a obligațiilor contractuale privind serviciile de reparație a apartamentului.

Totodată, instanța de apel a atestat că instanța de fond corect a indicat că sumele pretinse a fi achitate cu titlu de avans nu urmează a fi încasate în mărime de 4 576 de euro, având în vedere faptul că potrivit pct.3.2 și 3.3 al contractului din speță, în termen de 2 zile lucrătoare din momentul semnării contractului, beneficiarul va achita prestatorului un avans, în mărime de 10% din prețul total al serviciilor și tot în termen de 2 zile lucrătoare din momentul semnării Actului de predare-primire a serviciilor, beneficiarul va achita restul 90% din prețul total al serviciilor. Prin urmare, părțile au stabilit în mod clar și evident termenele, sumele și quantumul acestora ce urmau a fi transferate, considerent din care încasarea pretinselor achitări sunt nejustificate și neprobate. De asemenea, instanța a sesizat că la materialele cauzei nu se regăsește Actul

de predare-primire a serviciilor ce urma a fi semnat de către părțile contractante – Sergiu Ciobanu și Tatiana Grajdeanu - care ar fi constituit temei legal de a solicita încasarea sumei respective.

De asemenea, instanța de apel a apreciat critic argumentele Tatiane Grajdeanu cu trimitere la prevederile art. 1979 alin. (1) Cod civil, or, la caz raporturile civile sunt guvernate de contractul de prestări servicii, lucrările fiind executate necorespunzător, drept urmare instanța a dispus încasarea sumei de 4 500 de euro de la Sergiu Ciobanu în beneficiul Tatiane Grajdeanu, cu titlu de penalitate pentru executarea necorespunzătoare a serviciilor de către prestator, calculată conform prețului serviciilor/contractului, așa cum este prevăzut în pct. 4.6 al contractului N/01 din 24 octombrie 2019, lipsind îmbogățirea.

Cu privire la pretenția privind încasarea penalității contractuale în mărime de 5 445 de euro, instanța de apel, a considerat-o drept neîntemeiată, reținând concluzia instanței de fond drept justă.

În partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel la fel, a considerat justă poziția instanței de fond.

În același timp, instanța de apel reținând dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut, acțiunea fiind în partea întemeiată, a considerat că în mod corect a fost admisă în parte cerința privind compensarea cheltuielilor în sumă 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care este una reală, necesară și rezonabilă.

La data de 06 decembrie 2022 Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și emiterea în această parte a unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată integral din motivul încălcării esențiale și aplicării eronate a normelor de drept material și procedural.

A menționat că instanța de apel, contrar prevederilor art. 130 din Codul de procedură civilă, nu a argumentat și reflectat soluția dată în hotărârea contestată și nu a motivat în nici un mod argumentele și probele prezentate de Tatiana Grajdeanu în privința sumelor primite în temeiul contractului de prestări servicii în mărime de 11 936 de euro.

A notat că instanțele inferioare neîntemeiat au respins solicitarea cu privire la încasarea sumei de 7 360 de euro achitată prin transferurile bancare „Money Gram”, sume ce au fost transferate lui Sergiu Ciobanu la solicitarea acestuia în vederea procurării materialelor de construcție suplimentare pentru executarea lucrărilor în temeiul contractului de prestare a serviciilor nr. 01 din 24 octombrie 2019.

A reținut că, la caz, Sergiu Ciobanu era obligat să prezinte Tatiane Grajdeanu darea de seamă despre modul de folosire a bunurilor furnizate de acesta și să-i restituie

partea rămasă, să-i prezinte darea de seamă despre progresul lucrărilor, despre serviciile și cheltuielile efectuate conform pct. 2.2.2 al contractului și art. 1332, 1334 din Codul Civil, fapt ce nu a fost efectuat de către ultimul.

A susținut că instanța de fond și instanța de apel neîntemeiat au respins solicitarea cu privire la încasarea sumei în mărime de 4 576 de euro achitați în numerar lui Sergiu Ciobanu, fapt confirmat prin mențiunile scrise și semnate de către ultimul în contract, drept dovadă a primirii sumelor de bani nominalizate.

La fel, a menționat că Tatiana Grajdeanu a suportat cheltuieli legate de examinarea cauzei în sumă totală de 45 360,90 de lei.

Reieșind din considerentul că natura juridică a litigiilor ce țin de acțiunea de încasare a sumei este una complexă și abordează careva probleme de drept, a considerat că sumă de 10 000 de lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică este una reală, necesară și rezonabilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei Tatiana Grajdeanu și reprezentantului său, avocatul Vladislav Pantaz la data de 05 octombrie 2022 (f.d. 38, Vol. II).

Astfel, recursul, declarat la 06 decembrie 2022, este în termen.

La 21 decembrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului Sergiu Ciobanu, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 57, Vol. II).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Tatiana Grajdeanu, reprezentată de avocatul Vladislav Pantaz, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic